

ONLINE TANULÓI KÖRNYEZETEK HASZNÁLATA A TANÁRTOVÁBBKÉPZÉSBEN

Pethő Balázs

*Eötvös Loránd Tudományegyetem, Multyped Központ
Szegedi Tudományegyetem, BTK, Neveléstudományi Doktori Iskola*

Kulcsszavak: e-learning, pedagógus-továbbképzés, EPICT

Az ELTE TTK Multimédiapedagógiai és Oktatástechnológiai Központja (Multiped) 2005 első félévében fordította magyarra és adaptálta az EPICT (European Pedagogical ICT Licence) pedagógus-továbbképzési rendszert, mely az IKT-eszközök használatán keresztül kíván hatni a tanórákon alkalmazott módszerekre, a tanórák hatékonyságára. Az összesen 120 órás akkreditált tanártovábbképzés modulrendszerben folyik, ahol a pedagógusok 3–4 fős kiscsoportos munkában, e-learning eszközök segítségével oldják meg a kitűzött modulfeladatokat. Az elektronikus távoktatási formában tanuló csoport munkáját facilitátorok segítik, a kommunikáció elsődrendű színhelye az elektronikus keretrendszer által biztosított környezet. Itt zajlik a feladatok megoldása, beadása és ellenőrzése is.

A 4 kötelező és 12 választható modulból álló kurzus első változatának kipróbálását 120 fős mintán, pilotképzés formájában végeztük el a 2005/2006-os tanévben. A tanfolyami résztvevők virtuális térben kifejtett tevékenységét a keretrendszer automatikusan rögzítette. Az automatikus adatgyűjtést kérdőíves felmérések, elő- és utómérés, egészítették ki. Az IKT-használat fejlődését a *Török Balázs* által készített IKT-Metria kérdőív segítségével végeztük. A 159 itemből álló kérdőív 5 index mentén vizsgálja a tanárok IKT-használatát. Az elő- és utómérés eredményei között minden indexen közepes mértékű, szignifikáns fejlődést mérünk: (1) iskolai IKT-hozzáférés (0,280; $p=0,001$), (2) otthoni IKT-hozzáférés (0,613; $p=0,001$), (3) IKT-használati attitűd (0,495; $p=0,001$), (4) IKT-használati kompetenciák (0,665; $p=0,001$) (5) az IKT oktatási használata (0,174; $p=0,021$).

Előadásomban a keretrendszer által rögzített adatok elemzésére vállalkozom. Bemutatom, hogy milyen jellemző mintákat, szokásokat lehetett elkülöníteni az IKT tanulási célú, gyakorlati alkalmazásában. A pedagógusok virtuális térben végzett munkáját egyéni, illetve csoportszinten elemzem, a kérdőíves felmérések eredményeinek függvényében. A leíró statisztikai elemzések hasznos információkkal bővítik ismereteinket a tanárok számítógép-használati szokásairól, mely információk elsősorban a távoktatási tanfolyamok szervezéséhez nyújthatnak támpontot. Az IKT-Metria kérdőív és a keretrendszer által mért adatokból származtatott mérőszámok korrelálásából pedig megmutatható, milyen szerepe van az előzetes IKT-ismereteknek és -attitűdnek az online távoktatási programokon elérhető sikeres tanulásban, illetve milyen használati szokások jellemezték a tanfolyamon sikeres és kevésbé sikeres résztvevőket egyéni szinten. Az elemzés egyéb feltárt összefüggésein túl az adatokból megállapítható, hogy az EPICT tanfolyam online környezetének használatában elsősorban az IKT napi szintű oktatási használatának van jelentősége, az IKT-eszközök irányába mutatott attitűd, a számítástechnikai ismeretek vagy a hozzáférés kérdései a pilotesz csoportban nem bizonyultak meghatározónak.